

Stockholms kommun

Rektorn vid Sofia skola

Beslut för grundskola och fritidshem

efter tillsyn av Sofia skola
i Stockholms kommun

Tillsyn i Sofia skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Stockholms kommun under våren och hösten 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Sofia skola besöktes av Skolinspektionen den 10 april 2013.

Fakta om skolan

Sofia skola ligger i stadsdelen Södermalm i Stockholms kommun. Skolan har elever i förskoleklass och i grundskolans årskurs 1-9. På skolan finns elever som är nyanlända till Sverige samt en särskild undervisningsgrupp för elever i årskurs 7 – 9. Vid tillfället för tillsynen har skolan 768 elever. Skolan leds av en rektor som till sin hjälp har två biträdande rektorer. Verksamheten är organiserad i tio arbetslag, inklusive ett arbetslag för elevhälsopersonal och ett för administration och service. Fritidspersonal ingår i arbetslagen för förskoleklass och årskurserna 1 – 3. Varje arbetslag leds av en arbetslagsledare. Skolans rektor, två biträdande rektorer och en administrativ chef utgör skolans ledningsgrupp. Skolans rektor är tillika rektor för Sofia Distans, som bedriver distansutbildning för elever i grundskolans senare år. Detta tillsynsbeslut omfattar inte denna del av verksamheten.

Kunskapsresultat

Enligt Skolverkets statistik (SIRIS) nådde mellan 80 och 100 procent av eleverna i årskurs 3 kravnivåerna på de olika delproven i det nationella ämnesprovet i matematik år 2012. I Skolverkets statistik redovisas också andelen elever i årskurs 3 som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven. Enligt denna sammanställning nådde 71 procent av eleverna i Sofia skola kravnivån på samtliga delprov i matematik, vilket är lägre än motsvarande siffra i både kommunen och riket. På det nationella ämnesprovet i svenska nådde 79 procent av Sofia skolas elever kravnivån på samtliga delprov, vilket är högre än snittet för riket men strax under motsvarande värde för kommunen. På samma ämnesprov uppnådde mellan 87 och 96 procent av eleverna kravnivåerna på de olika delproven. På samtliga delprov i ämnet svenska är pojkarnas resultat sämre än flickornas.

Enligt Skolverkets statistik (SIRIS) nådde mellan 88 och 96 procent av eleverna i årskurs 6 kravnivåerna i det nationella ämnesprovet i matematik år 2012. I det nationella ämnesprovet i svenska uppnådde mellan 88 och 100 procent av eleverna kravnivåerna på de olika delproven. Mellan 92 och 98 procent av eleverna nådde kravnivå i det nationella ämnesprovet i engelska. På samtliga delprov

i engelska är flickornas resultat sämre än pojkarnas. Skolinspektionen har tagit del av skolans resultatsammanställning av elevernas måluppfyllelse i samtliga ämnen i årskurs 6 för år 2012. Skolans uppgifter visar att alla elever nådde kunskapskraven i ämnet bild. Lägst andel elever som nådde kunskapskraven var i ämnet svenska (drygt 80 procent) och i matematik (87 procent). I övriga ämnen nådde enligt skolans sammanställning mellan 90 och 100 procent av eleverna kraven.

Enligt Skolverkets statistik för årskurs 9 år 2012 på Sofia skola är elevernas genomsnittliga meritvärde 218. Detta meritvärde är lägre än genomsnittet för Stockholms stad (226) men högre än genomsnittet för riket (211). Vidare framgår av den nationella statistiken att 78 procent av eleverna i årskurs 9 på Sofia skola uppnådde målen i samtliga ämnen. Enligt Skolverkets statistik är 85 procent av eleverna på Sofia skola behöriga till ett yrkes- eller högskoleförberedande program på gymnasiet. Både vad gäller andel elever som nått målen i alla ämnen och andel elever med behörighet till gymnasieskolans nationella program är skolans resultat i paritet med snittet för Stockholms kommun och för riket som helhet.

Enligt Skolverkets statistik för år 2012 nådde 95 procent av eleverna kravnivån på de nationella ämnesproven i svenska och engelska i årskurs 9. I matematik nådde drygt 75 procent av eleverna kravnivån på det nationella ämnesprovet. I engelska och svenska förekommer enligt den nationella statistiken inga märkbara skillnader i resultat mellan könen. I det nationella ämnesprovet i matematik är dock andelen flickor som inte når kravnivån högre än mostvarande andel för pojkarna, 30 respektive 20 procent. Andelen flickor som inte når kravnivån i det nationella ämnesprovet i matematik har under perioden 2008 – 2012 varierat mellan 22 och 30 procent. Under samma period har andelen pojkar som inte når kravnivån ökat, från strax under 10 procent år 2008 till 18 procent år 2010 och strax över 20 procent år 2012.

När det gäller samstämmigheten mellan resultat på nationella ämnesprov jämfört med slutbetyg fick 40 procent av eleverna år 2012 högre slutbetyg än provbetyg i ämnet matematik. Detta är en högre andel än genomsnittet för riket. Sofia skolas rektor uppger att skolan uppmärksammat och diskuterat dessa skillnader, och att det pågår ett arbete för att säkerställa likvärdig bedömning och betygsättning. Skolan har även anställt en matematikutvecklingslärare och har vid behov organiserat sommarskola för eleverna.

Vid fritidshemmet erbjuds eleverna enligt rektorn en verksamhet som uppfyller författningarnas krav på meningsfull fritid där elevens utveckling och lärande bildar en helhet.

Helhetsbedömning

I Sofia skola bedrivs en verksamhet som uppfyller de krav som författningarna ställer, även om kunskapsresultaten ytterligare behöver förbättras. Av Skolinspektionens dokumentstudier och intervjun med skolledningen framgår att skolans rektor och biträdande rektorer har ett tydligt fokus på att öka måluppfyllelsen, utveckla undervisningen och på att eleverna ska uppnå de nationella målen med utbildningen. Skolans systematiska kvalitetsarbete är dokumenterat och omfattar bland annat en tydlig analys kopplad till elevernas kunskapsresultat på både individ- och skolövergripande nivå. Av Skolinspektionens egna enkäter till skolans elever i årskurs 5 och 9 samt samtal med elever vid verksamhetsbesök framkommer att eleverna upplever att lärarna har stor tillit till deras förmåga och att undervisningen i många fall fångar deras intressen.

Av samtal med skolledningen samt av insänd dokumentation framgår vidare att elevhälsoarbetet på skolan har ett särskilt fokus på specialpedagogiskt stöd och handledning samt ett inkluderande arbetssätt. Varje arbetslag har till exempel tillgång till en specialpedagog som handleder lärarna och formulerar särskilda stödåtgärder till elever i behov av särskilt stöd. Skolans sammanlagt fem specialpedagoger har också inom ramen för elevhälsoarbetet en löpande dialog med skolledningen om elevernas behov på en mer skolövergripande nivå.

Både de elever Skolinspektionen samtalat med och skolledningen uppger att Sofia skola överlag är en trygg skola. Detta speglas också i Skolinspektionens egna enkäter till lärare och elever. På påståendet "de sociala relationerna mellan lärare och elever är goda" svarar till exempel 100 procent av lärarna att det stämmer ganska bra eller stämmer helt och hållet. Av eleverna i årskurs 9 svarar 89 procent att det stämmer ganska bra eller stämmer helt och hållet på påståendet "jag känner mig trygg i skolan."

Av Skolinspektionens enkäter framkommer dock att en tredjedel av eleverna i årskurs 9 upplever att de ibland inte har studiero på lektionerna eller att andra elever stör ordningen i klassrummet. Av Sofia skolas egen kvalitetsredovisning framgår vidare att mer än 40 procent av eleverna i årskurs 5 inte är nöjda med att de kan arbeta i lugn och ro på lektionerna. Skolinspektionens egna enkäter pekar också på att det finns elever på skolan som andra elever ibland är rädda för. Rektorn och de biträdande rektorerna bekräftar vid intervjun att det på skolan finns enstaka utåtagerande elever, och att detta i några situationer påverkat både trygghet och studiero för klasskamraterna. Rektorn och de biträdande rektorerna konstaterar vidare att det ibland förekommit bristande studiero i vissa årskurser, men att arbetslagen, skolledningen och skolans elevhälsa vidtagit flera åtgärder för att komma tillrätta med detta.

Skolans åtgärder för att säkerställa trygghet och studiero har bland annat omfattat specialpedagogisk handledning till lärare, stöd till lärare vad gäller lektionsstruktur och ledarskap i klassrummet samt specialpedagogiskt stöd och extra resurspersoner till de elever som haft behov av det. Enligt rektorn vidtas också åtgärder på skolan för att stärka tilliten och gemenskapen bland eleverna i allmänhet. Sådana åtgärder är till exempel skolgemensamma aktivitetsdagar eller att äldre elever organiserar aktiviteter åt de yngre. Sammantaget konstaterar Skolinspektionen att skolledningen vidtar sådana åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Skolinspektionen vill dock framhålla att skolan och huvudmannen även i fortsättningen måste följa upp och utvärdera de vidtagna åtgärderna för att förhindra bristande studiero eller kränkningar elever emellan.

Av dokumentation och rektorns beskrivning framgår inget annat än att fritidshemmet uppfyller de krav som författningarna föreskriver om elevers utveckling och lärande.

Utifrån de krav författningarna ställer har Skolinspektionen i sin utredning inte identifierat några brister i Sofia skolas verksamhet. Skolinspektionen avslutar därmed tillsynen av Sofia skola.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråd Mats Peterson.

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Ylva Johnsson
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).